

RAN-2408000704020001

S.Y.B.B.A. (NEP) (Sem. - IV) Examination October - 2025

Production and Operations Management (Major)

Time: 2 Hours]

[Total Marks: 50

<p>सूचना : / Instructions</p> <p>(1) उपरोक्त दशविव विगतो उत्तरवही पर अवश्य लभवी. Fill up strictly the above details on your answer book</p> <p>(2) Read the paper carefully and write to-the-point answers.</p> <p>(3) Figures to the right indicate marks allotted to that question.</p> <p>(4) Use of Simple Calculator is allowed. Scientific calculators are not allowed.</p> <p>(5) Show proper calculations wherever necessary.</p> <p>(6) Draw diagrams wherever necessary.</p>	<p>Seat No.:</p> <table border="1" style="width: 100%; height: 20px;"> <tr> <td style="width: 15%;"></td> <td style="width: 15%;"></td> <td style="width: 15%;"></td> <td style="width: 15%;"></td> <td style="width: 15%;"></td> <td style="width: 15%;"></td> </tr> </table> <div style="border: 1px solid black; padding: 10px; margin-top: 10px;"> <p style="text-align: center;">Student's Signature</p> </div>						

Q. 1 Explain the following terms/question(s) given below. (Any Five) 10

- a. Production
- b. Production Management
- c. Ordering Cost
- d. Material Handling
- e. Inventory
- f. Bill of Material (BOM)
- g. Determine the sequence only for the following six jobs using Johnson's Rule. Time taken (in minutes) is given for all jobs for two machines.

Job	1	2	3	4	5	6
Machine 1	5	7	8	9	10	2
Machine 2	1	4	6	12	15	13

Q. 2. a. Explain the Scope of operations management giving suitable examples. 07

- b. Write a note on types of material handling equipment. 07

OR

Q. 2 a. Discuss the importance (significance) of operations management. 07

- b. Enlist various types of plant layouts. Write note on product layout and process layout giving examples. 07

Q. 3 a. An auto industry purchases spark plug at the rate of Rs. 25 per spark plug. Its annual demand is 18000 units, ordering cost is Rs. 250 per order, and inventory-carrying cost is 25% of the price. Find out EOQ. 07
If the supplier offers a discount of 5% on price per order quantity of 3000 or more units, should the order be accepted?

- b. Write a detailed note on Master Production Schedule (MPS). 07

OR

- Q. 3 a.** Certain equipment needs four repair jobs, which must be assigned to four machines. The estimated time (in hours) that each mechanic requires to complete the repair job is given in the following table: **07**

Operators	Job 1	Job 2	Job 3	Job 4
A	42	40	51	67
B	57	42	63	58
C	49	52	48	61
D	41	45	60	55

Based on above data, determine that which job should be assigned to which operator so that total time (in hours) gets minimized?

- b.** Explain FSN analysis and VED analysis. **07**

- Q. 4 a.** Explain basic procedure of Work Study. **06**

- b.** Explain SIMO chart with its diagram. **06**

OR

- Q. 4 a.** Prepare 1 Worker X 1 Machine chart for following manufacturing operation after suggesting all possible improvements. Also, calculate cycle time. **10**

1. Worker picks up raw material from tray: 5 seconds
2. Worker checks length of raw material: 5 seconds
3. Worker loads raw material in machine: 5 seconds
4. Worker starts machine: 5 seconds
5. Machine runs automatically with auto-stop at the end: 30 seconds
6. Worker unloads finished piece from machine: 10 seconds
7. Worker inspects finished piece: 10 seconds
8. Worker packs finished piece in a box: 10 seconds

- b.** List out various types of time allowances in relation to time study. **02**

RAN-2408000704030001

S.Y.BBA. (NCF-NEP) (Sem. - IV) Examination October - 2025
(Major-3) Entrepreneurship Development

Time: 2 Hours]

[Total Marks: 50

सूचना : / Instructions

- (1) उपरोक्त दृशविव विगतो उत्तरवली पर अवश्य लभवी.
Fill up strictly the above details on your answer book
- (2) Each Question Carries equal marks.
- (3) Figures to the right indicate marks allotted to that question.
- (4) All questions are compulsory.

Seat No.:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

- Q-1. Answer in brief (Any Five) [10]**
1. Define corporate entrepreneurship.
  2. Mention the qualities of an entrepreneur.
  3. Give the meaning of social entrepreneurship.
  4. What is business scaling?
  5. What is women entrepreneurship?
  6. State the role of social entrepreneurs.
  7. List down McClelland factors of motivation for entrepreneurship.
- Q-2. Discuss entrepreneur harvesting and exit strategy in detail. [14]**
- OR**
- Q-2. (A) Write a detailed note on types of entrepreneurs. [07]**
- Q-2. (B) Discuss in detail features of family business. [07]**
- Q-3. Discuss various characteristics of social entrepreneur. [14]**
- OR**
- Q-3. (A) Explain the issues in creating non-profit organization. [07]**
- Q-3. (B) Write a detailed note on challenges faced by family business. [07]**
- Q-4. Write Short Notes (Any Three) [12]**
1. Barriers to entrepreneurship
  2. Keys to creating non-profit sustainability
  3. Structure of family firms
  4. Problems faced by women entrepreneurs
  5. Conflict and conflict resolution in family firms

RAN-2508000704071001

B.B.A. (ATKT) (Sem.-IV) Examination October - 2025

V.A.C.-I.K.S.-Mulya Knowledge Systems

[Total Marks: 25

સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book
- (2) પ્રશ્ન નંબર ૧ ફરજિયાત છે.
All the questions are compulsory.
- (4) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નોના પુરા ગુણ દર્શાવે છે.
Digits to the right side indicates full marks of the question.

Seat No.:

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

Student's Signature

પ્ર.1. MCQ (દરેકના 2 માર્ક્સ) (7 માંથી કોઈપણ 5)

10

1. કેટલાક લોકો મત્સરાને કેવી રીતે વશમાં કરે છે?
  - a. તેઓ હંમેશા તેનો ભોગ બને છે.
  - b. તેઓ ક્યારેય તેનો અનુભવ કરતા નથી
  - c. તેઓ તેના અસ્તિત્વને અવગણે છે.
  - d. કેટલાક તેને નિયંત્રિત કરવામાં સફળ થાય છે.
2. લોભ અને સમાજ વચ્ચે શું સંબંધ છે?
  - a. તે સામાજિક બંધનોને મજબૂત બનાવે છે.
  - b. તે લોકોને સમાજથી અલગ પાડે છે.
  - c. તે સમાજ ને અસર કરતું નથી
  - d. તે સામાજિક સ્થિતિ સુધારે છે.
3. મદનું વધારાનું સ્વરૂપ શું છે?
  - a. પરિવારમાં ગૌરવ
  - b. રાષ્ટ્રીયતામાં ગૌરવ
  - c. પદાર્થોનો નશો
  - d. સિદ્ધિઓમાં ગૌરવ
4. મોહનું મુખ્ય લક્ષણ શું છે?
  - a. સત્યને સ્પષ્ટપણે જોવું
  - b. તર્કસંગત હોવું
  - c. સત્યને જોવામાં નિષ્ફળ જવું
  - d. વ્યવહારુ હોવું

5. દમ ઈન્દ્રિયોના ક્યા પાંસાને સંબોધે છે?
  - a. ઈન્દ્રિયોને ભટકતા અટકાવવા
  - b. નવી ઈન્દ્રિયોનો વિકાસ કરવો
  - c. ઈન્દ્રિયોને મજબૂત બનાવવી
  - d. સંવેદનાત્મક દ્રષ્ટિકોણને દૂર કરવો
6. પ્રતિકૂળ પરિસ્થિતીઓના સંબંધમાં તિતિક્ષાનું વર્ણન કેવી રીતે કરવામાં આવે છે?
  - a. તેમને સંપૂર્ણપણે ટાળવા
  - b. તેમની સામે લડવું
  - c. તેમને સંપૂર્ણપણે અવગણવા
  - d. સહનશીલતાથી ઉકેલો શોધવા
7. શ્રદ્ધાના સંદર્ભમાં ઉપનિષદોમાં શું વર્ણવવામાં આવ્યું છે?
  - a. ઐતિહાસિક દસ્તાવેજો
  - b. સ્વયંસ્પષ્ટ સત્યો
  - c. ધાર્મિક વાર્તાઓ
  - d. સામાજિક માર્ગદર્શિકા

- પ્ર.2. નીચેના જવાબ લખો 15
- પ્ર.2. અ. સવિસ્તાર પ્રશ્ન (2 માંથી કોઈ પણ 1) 5
1. “ધર્મ અને એકતા” ઉપરોક્ત વિધાનની ચર્ચા આ સંદર્ભમાં કરો: “યુધિષ્ઠિર અને યજ્ઞ.”
  2. “સત્ય અને જ્ઞાન” વાર્તાના મુખ્ય વિચારની ચર્ચા કરો.
- પ્ર.2. બ. ટૂંકનોંધ લખો (2 માંથી કોઈ પણ 1) 5
1. ધીરજ: (ગંગાનું અવતરણ)
  2. રાષ્ટ્રધર્મ
- પ્ર.2. ક. સુભાષિત સમજાવો (2 માંથી કોઈ પણ 1) 5
1. નાભિષેકો ન સંસ્કાર: સિંહસ્ય ક્રિયતે વને ।
વિક્રમાર્જિતરાજ્યસ્ય સ્વયમેવ મૃગેદ્રતા ॥
  2. સુખસ્ય મૂલં ધર્મઃ । ધર્મસ્ય મૂલમર્થઃ ।
અર્થસ્ય મૂલં રાજ્યમ્ । રાજ્યસ્ય મૂલમ્ ઇન્દ્રિયજયઃ ।
ઇન્દ્રિયજયસ્ય મૂલં વિનયઃ । વિનયસ્ય મૂલં વૃદ્ધોપસેવઃ ।
વૃદ્ધોપસેવયા વિજ્ઞાનમ્ । વિજ્ઞાનેન આત્માનં સંપાદયેત્ ।
સંપાદિતાત્મા જિતાત્મા ભવતિ । જિતાત્મા સર્વાર્થૈઃ સંયુજ્યેત ।

- ENGLISH VERSION

- Q.1. MCQ (2 marks each) (Any 5 out of 7) 10
1. How do some people handle Matsara?
    - a. They always succumb to it
    - b. They never experience it
    - c. They ignore its existence
    - d. Some manage to control it

2. What is the relationship between greed and society?
  - a. It strengthens social bonds
  - b. It isolates people from society
  - c. It does not affect society
  - d. It improves social status
3. What is the additional form of Mada?
  - a. Pride in family
  - b. Pride in nationality
  - c. Intoxication from substances
  - d. Pride in achievements
4. What is the primary characteristic of Moha?
  - a. Seeing the truth clearly
  - b. Being rational
  - c. Failing to see the truth
  - d. Being practical
5. What aspect of the senses does Dama address?
  - a. Restraining the senses from wandering
  - b. Developing new senses
  - c. Strengthening the senses
  - d. Eliminating sensory perception
6. How is titiksa described in relation to adverse circumstances?
  - a. Avoiding them completely
  - b. Fighting against them
  - c. Ignoring them entirely
  - d. Finding solutions with forbearance
7. What are the Upanishads described as in the context of Sraddha?
  - a. Historical documents
  - b. Self-evident truths
  - c. Religious stories
  - d. Social guidelines

Q.2. Write following answers:

Q.2. A. Answer in Detail (Any 1 out of 2)

1. "Dharma and Oneness". Discuss the above statement with reference to: "Yudishthira and Yaksha".
2. Discuss the central idea of the story "Truth and Knowledge".

Q.2. B. Answer in Detail: (Any 1 out of 2)

1. Patience: (The Descent of the Ganga).
2. Rastradharm.

Q.2. C. Explanation of Subhashit (Any One)

1. नाभिषेको न संस्कारः सिंहस्य क्रियते वने ।
विक्रमार्जितराज्यस्य स्वयमेव मृगेंद्रता ॥

15

5

5

5

5. દમ ઈન્દ્રિયોના કયા પાંસાને સંબોધે છે?
- ઈન્દ્રિયોને ભટકતા અટકાવવા
  - નવી ઈન્દ્રિયોનો વિકાસ કરવો
  - ઈન્દ્રિયોને મજબૂત બનાવવી
  - સંવેદનાત્મક દ્રષ્ટિકોણને દૂર કરવો
6. પ્રતિકૂળ પરિસ્થિતીઓના સંબંધમાં તિતિક્ષાનું વર્ણન કેવી રીતે કરવામાં આવે છે?
- તેમને સંપૂર્ણપણે ટાળવા
  - તેમની સામે લડવું
  - તેમને સંપૂર્ણપણે અવગણવા
  - સહનશીલતાથી ઉકેલો શોધવા
7. શ્રદ્ધાના સંદર્ભમાં ઉપનિષદોમાં શું વર્ણવવામાં આવ્યું છે?
- ઐતિહાસિક દસ્તાવેજો
  - સ્વયંસ્પષ્ટ સત્યો
  - ધાર્મિક વાર્તાઓ
  - સામાજિક માર્ગદર્શિકા

- પ્ર.2. નીચેના જવાબ લખો 15
- પ્ર.2. અ. સવિસ્તાર પ્રશ્ન (2 માંથી કોઈ પણ 1) 5
- “ધર્મ અને એકતા” ઉપરોક્ત વિધાનની ચર્ચા આ સંદર્ભમાં કરો: “યુધિષ્ઠિર અને યજ્ઞ.”
  - “સત્ય અને જ્ઞાન” વાર્તાના મુખ્ય વિચારની ચર્ચા કરો.
- પ્ર.2. બ. ટૂંકનોંધ લખો (2 માંથી કોઈ પણ 1) 5
- ધીરજ: (ગંગાનું અવતરણ)
  - રાષ્ટ્રધર્મ
- પ્ર.2. ક. સુભાષિત સમજાવો (2 માંથી કોઈ પણ 1) 5
- નાભિષેકો ન સંસ્કાર: સિંહસ્ય ક્રિયતે વને ।
વિક્રમાર્જિતરાજ્યસ્ય સ્વયમેવ મૃગેદ્રતા ॥
  - સુખસ્ય મૂલં ધર્મઃ । ધર્મસ્ય મૂલમર્થઃ ।
અર્થસ્ય મૂલં રાજ્યમ્ । રાજ્યસ્ય મૂલમ્ ઇન્દ્રિયજયઃ ।
ઇન્દ્રિયજયસ્ય મૂલં વિનયઃ । વિનયસ્ય મૂલં વૃદ્ધોપસેવઃ ।
વૃદ્ધોપસેવયા વિજ્ઞાનમ્ । વિજ્ઞાનેન આત્માનં સંપાદયેત્ ।
સંપાદિતાત્મા જિતાત્મા ભવતિ । જિતાત્મા સર્વાર્થૈઃ સંયુજ્યેત્ ।

ENGLISH VERSION

- Q.1. MCQ (2 marks each) (Any 5 out of 7) 10
- How do some people handle Matsara?
    - They always succumb to it
    - They never experience it
    - They ignore its existence
    - Some manage to control it

2. सुखस्य मूलं धर्मः । धर्मस्य मूलमर्थः ।
अर्थस्य मूलं राज्यम् । राज्यस्य मूलम् इन्द्रियजयः ।
इन्द्रियजयस्य मूलं विनयः । विनयस्य मूलं वृद्धोपसेवः ।
वृद्धोपसेवया विज्ञानम् । विज्ञानेन आत्मानं संपादयेत् ।
संपादितात्मा जितात्मा भवति । जितात्मा सर्वार्थैः संयुज्येत।
-

RAN-2408000704050001

S.Y.B.B.A. (SEM. -IV) Examination October - 2025
Advanced English Communication Skills (New)

Time: 1 Hour]

[Total Marks: 25

<p>सूचना : / Instructions</p> <p>(1) उपरोक्त दशविव विगतो उत्तरवही पर अवश्य लभवी. Fill up strictly the above details on your answer book</p>	<p>Seat No.:</p> <table border="1"> <tr> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> <td><input type="text"/></td> </tr> </table> <p>Student's Signature</p>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>		

Q.1 Answer the following questions. (Any Five) (10)

- (1) What is called an e-book?
- (2) Write advantages and disadvantages of a textbook.
- (3) What is intensive reading?
- (4) What is communication?
- (5) What is body language?
- (6) What is oral communication?
- (7) What is conciseness in communication?

Q.2 (A) Answer in detail. (Any One) (07)

1. Communicative Competence.
2. Process of Communication.

OR

Q.2 (A) Summarise the following passage in your words. Give a suitable title to it. (07)

Conversation is indeed the most easily teachable of all arts. All you need to do in order to become a good conversationalist is to find a subject that interests you and your listeners. There are, for example, numberless hobbies to talk about. But the important thing is that you must talk about other fellow's hobbies rather than your own. Therein lays the secret of your popularity. Talk to your friends about the things that interest them, and you will get a reputation for good fellowship, charming wit, and a brilliant mind. There is nothing that pleases people so much as your interest in their interest.

It is just as important to know what subjects to avoid and what subjects to select for good conversation. If you don't want to be set down as a wet blanket or a bore, be careful to avoid certain unpleasant subjects. Avoid talking about yourself, unless you are asked to do so. People are interested in their own problems, not in yours. Sickness or death bores everybody. The only one who willingly listens to such talk is the doctor, but he gets paid for it.

To be a good conversationalist you must know not only what to say, but how to say it. Be mentally quick and witty. But don't hurt others with your wit. Finally try to avoid mannerism in your conversation. Don't bite your lips or click your tongue, or roll your eyes or use your hands excessively as you speak.

Don't be like that Frenchman who said, "How can I talk if you hold my hand?"

Q.2 (B) Present your analysis on the topic-‘Global Warming.’

(08)

OR

Q.2 (B) Do as directed.

(08)

1. Write the meaning of the following idioms and use them in sentences.

(A) Once in a blue moon

(B) All ears

2. Many people struggle with their daily tasks and responsibilities.
(neglecting, balancing, competing, challenging)

3. You have two options take a bus or hire a car. (Punctuate the sentence)

4. He learnt horse riding in summer vacation. (Pick out the phrase and identify its type)

5. Edit the following passage and rewrite it.

Once upon a time, there lived a very poor girl who had very big dreams but didn't work hard enough to achieve them. One day she had enough milk to sell in the market so she thought if she could sell the milk she should earn enough money and move into the city and start a new job there. So she poured the milk into a large can and carried it in her head to a nearby market. While going to the market she started to dream about how she would earn a lot of money and make all her dream come true and if someone asked her for money, she would scold them and send them back. Just while thinking so, she jerked her head so fast that the milk kept on her head fell and all the milk spilled on the ground.

RAN-2408000704040001

S. Y. BBA. (NCF-NEP) (Sem. - IV) Examination October - 2025
Minor - OEC 3 - Personal Wealth Management

Time: 2 Hours]

[Total Marks: 50

<p>सूचना : / Instructions</p> <p>(1) उपरोक्त दशविव विगतो उत्तरवही पर अवश्य लખवी. Fill up strictly the above details on your answer book.</p> <p>(2) Figures to the right indicate full marks of that question.</p> <p>(3) Substantiate your answer with suitable examples wherever required.</p>	<p>Seat No.:</p> <table style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> <td style="border: 1px solid black; width: 20px; height: 20px;"></td> </tr> </table> <div style="border: 1px solid black; padding: 10px; margin-top: 10px; text-align: center;"> <p>Student's Signature</p> </div>						

Q. 1. Answer in brief. (Any FIVE) (10)

1. State any four principles of code of ethics for Wealth Managers.
2. Write any four sources of Cash Inflow of Individual.
3. Explain in brief "Principle of Subrogation".
4. How can Human Life Value be calculated using CPT Method?
5. Write full forms of: (i) PPF (ii) NPS.
6. Calculate Total Assets from the following details.

Property, Plant & Equipment	Rs. 1,00,00,000	Patents	Rs. 34,00,000
Bank Loan	Rs. 24,00,000	Cash and Cash Equivalents	Rs. 23,00,000
Accounts Receivables	Rs. 12,00,000	Accounts Payables	Rs. 14,00,000

7. Calculate Earnings per Share (EPS) from the following details.

No. of Shares outstanding	2,00,000
Net Profit	Rs. 40,00,000
Current Market Price of Share	Rs. 150 per share

Q. 2. What do you mean by "Insurance"? Discuss different types of Insurance with examples. (14)

OR

Q. 2. A. What is wealth management? Discuss scope of wealth management. (07)

Q. 2. B. Explain cash flow analysis. (07)

Q. 3. What is retirement planning? Explain steps in retirement planning. (14)

OR

Q. 3. A. What is exemption? Discuss tax exemptions for salaried employees. (07)

Q. 3. B. What is ratio analysis? List out types of financial ratios. Explain any two ratios in detail. (07)

Q. 4. Write Short Notes. (Any THREE)

(12)

1. Process of Wealth Management
  2. Stages of Asset Allocation Life Cycle
  3. Explain Terms: Assessment Year, Financial Year, TDS, LTCG
  4. Tax Saving Schemes in India
  5. Factors influencing Wealth Creation
-

RAN-2508000704071001

B.B.A. (ATKT) (Sem.-IV) Examination October - 2025

V.A.C.-I.K.S.-Mulya Knowledge Systems

[Total Marks: 25

સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book
- (2) પ્રશ્ન નંબર ૧ ફરજિયાત છે.
All the questions are compulsory.
- (4) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નોના પુરા ગુણ દર્શાવે છે.
Digits to the right side indicates full marks of the question.

Seat No.:

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

Student's Signature

પ્ર.1. MCQ (દરેકના 2 માર્ક્સ) (7 માંથી કોઈપણ 5)

10

1. કેટલાક લોકો મત્સરાને કેવી રીતે વશમાં કરે છે?
  - a. તેઓ હંમેશા તેનો ભોગ બને છે.
  - b. તેઓ ક્યારેય તેનો અનુભવ કરતા નથી
  - c. તેઓ તેના અસ્તિત્વને અવગણે છે.
  - d. કેટલાક તેને નિયંત્રિત કરવામાં સફળ થાય છે.
2. લોભ અને સમાજ વચ્ચે શું સંબંધ છે?
  - a. તે સામાજિક બંધનોને મજબૂત બનાવે છે.
  - b. તે લોકોને સમાજથી અલગ પાડે છે.
  - c. તે સમાજ ને અસર કરતું નથી
  - d. તે સામાજિક સ્થિતિ સુધારે છે.
3. મદનું વધારાનું સ્વરૂપ શું છે?
  - a. પરિવારમાં ગૌરવ
  - b. રાષ્ટ્રીયતામાં ગૌરવ
  - c. પદાર્થોનો નશો
  - d. સિદ્ધિઓમાં ગૌરવ
4. મોહનું મુખ્ય લક્ષણ શું છે?
  - a. સત્યને સ્પષ્ટપણે જોવું
  - b. તર્કસંગત હોવું
  - c. સત્યને જોવામાં નિષ્ફળ જવું
  - d. વ્યવહારુ હોવું

5. દમ ઈન્દ્રિયોના ક્યા પાંસાને સંબોધે છે?
- ઈન્દ્રિયોને ભટકતા અટકાવવા
  - નવી ઈન્દ્રિયોનો વિકાસ કરવો
  - ઈન્દ્રિયોને મજબૂત બનાવવી
  - સંવેદનાત્મક દ્રષ્ટિકોણને દૂર કરવો
6. પ્રતિકૂળ પરિસ્થિતીઓના સંબંધમાં તિતિક્ષાનું વર્ણન કેવી રીતે કરવામાં આવે છે?
- તેમને સંપૂર્ણપણે ટાળવા
  - તેમની સામે લડવું
  - તેમને સંપૂર્ણપણે અવગણવા
  - સહનશીલતાથી ઉકેલો શોધવા
7. શ્રદ્ધાના સંદર્ભમાં ઉપનિષદોમાં શું વર્ણવવામાં આવ્યું છે?
- ઐતિહાસિક દસ્તાવેજો
  - સ્વયંસ્પષ્ટ સત્યો
  - ધાર્મિક વાર્તાઓ
  - સામાજિક માર્ગદર્શિકા

- પ્ર.2. નીચેના જવાબ લખો 15
- પ્ર.2. અ. સવિસ્તાર પ્રશ્ન (2 માંથી કોઈ પણ 1) 5
- “ધર્મ અને એકતા” ઉપરોક્ત વિધાનની ચર્ચા આ સંદર્ભમાં કરો: “યુધિષ્ઠિર અને યજ્ઞ.”
  - “સત્ય અને જ્ઞાન” વાર્તાના મુખ્ય વિચારની ચર્ચા કરો.
- પ્ર.2. બ. ટૂંકનોંધ લખો (2 માંથી કોઈ પણ 1) 5
- ધીરજ: (ગંગાનું અવતરણ)
  - રાષ્ટ્રધર્મ
- પ્ર.2. ક. સુભાષિત સમજાવો (2 માંથી કોઈ પણ 1) 5
- નાભિષેકો ન સંસ્કાર: સિંહસ્ય ક્રિયતે વને ।
વિક્રમાર્જિતરાજ્યસ્ય સ્વયમેવ મૃગેંદ્રતા ॥
  - સુખસ્ય મૂલં ધર્મ: । ધર્મસ્ય મૂલમર્થ: ।
અર્થસ્ય મૂલં રાજ્યમ્ । રાજ્યસ્ય મૂલમ્ ઈન્દ્રિયર્જય: ।
ઈન્દ્રિયર્જયસ્ય મૂલં વિનય: । વિનયસ્ય મૂલં વૃદ્ધોપસેવ: ।
વૃદ્ધોપસેવયા વિજ્ઞાનમ્ । વિજ્ઞાનેન આત્માનં સંપાદયેત્ ।
સંપાદિતાત્મા જિતાત્મા ભવતિ । જિતાત્મા સર્વાર્થૈ: સંયુજ્યેત ।

ENGLISH VERSION

- Q.1. MCQ (2 marks each) (Any 5 out of 7) 10
- How do some people handle Matsara?
    - They always succumb to it
    - They never experience it
    - They ignore its existence
    - Some manage to control it

2. What is the relationship between greed and society?
  - a. It strengthens social bonds
  - b. It isolates people from society
  - c. It does not affect society
  - d. It improves social status
3. What is the additional form of Mada?
  - a. Pride in family
  - b. Pride in nationality
  - c. Intoxication from substances
  - d. Pride in achievements
4. What is the primary characteristic of Moha?
  - a. Seeing the truth clearly
  - b. Being rational
  - c. Failing to see the truth
  - d. Being practical
5. What aspect of the senses does Dama address?
  - a. Restraining the senses from wandering
  - b. Developing new senses
  - c. Strengthening the senses
  - d. Eliminating sensory perception
6. How is titiksa described in relation to adverse circumstances?
  - a. Avoiding them completely
  - b. Fighting against them
  - c. Ignoring them entirely
  - d. Finding solutions with forbearance
7. What are the Upanishads described as in the context of Sraddha?
  - a. Historical documents
  - b. Self-evident truths
  - c. Religious stories
  - d. Social guidelines

Q.2. Write following answers:

15

Q.2. A. Answer in Detail (Any 1 out of 2)

5

1. "Dharma and Oneness". Discuss the above statement with reference to: "Yudishthira and Yaksha".
2. Discuss the central idea of the story "Truth and Knowledge".

Q.2. B. Answer in Detail: (Any 1 out of 2)

5

1. Patience: (The Descent of the Ganga).
2. Rastradharm.

Q.2. C. Explanation of Subhashit (Any One)

5

1. नाभिषेको न संस्कारः सिंहस्य क्रियते वने ।
विक्रमार्जितराज्यस्य स्वयमेव मृगेन्द्रता ॥

2. सुखस्य मूलं धर्मः । धर्मस्य मूलमर्थः ।
अर्थस्य मूलं राज्यम् । राज्यस्य मूलम् इन्द्रियजयः ।
इन्द्रियजयस्य मूलं विनयः । विनयस्य मूलं वृद्धोपसेवः ।
वृद्धोपसेवया विज्ञानम् । विज्ञानेन आत्मानं संपादयेत् ।
संपादितात्मा जितात्मा भवति । जितात्मा सर्वार्थैः संयुज्येत।
-